

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

του Υπουργείου Εσωτερικών

με τίτλο

«Οργανώσεις Κοινωνίας Πολιτών, εθελοντική απασχόληση και λοιπές διατάξεις»

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ	
ΜΕΡΟΣ Α΄ : ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΠΟΛΙΤΩΝ – ΚΟΙΝΩΦΕΛΕΙΣ ΦΟΡΕΙΣ	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ : ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ - ΣΚΟΠΟΣ - ΟΡΙΣΜΟΙ	
1	Σκοπός
2	Αντικείμενο
3	Πεδίο εφαρμογής
4	Ορισμοί
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ : ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΟΚοιΠ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΦΕΛΩΝ ΦΟΡΕΩΝ - ΕΙΔΙΚΟ ΜΗΤΡΩΟ	
5	Σύσταση Διεύθυνσης ΟΚοιΠ και Κοινοφελών Φορέων
6	Διαδικασία καταχώρησης στη Δημόσια Βάση Δεδομένων ΟΚοιΠ
7	Ειδικό Μητρώο ΟΚοιΠ - Προϋποθέσεις εγγραφής
8	Δικαιολογητικά εγγραφής και ανανέωσης εγγραφής στο Ειδικό Μητρώο ΟΚοιΠ
9	Λειτουργία και δημοσιότητα των βάσεων δεδομένων
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄ : ΚΡΑΤΙΚΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ - ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΚΟΙΝΩΦΕΛΩΝ ΦΟΡΕΩΝ	
10	Χρηματοδότηση κοινοφελών φορέων
11	Υποχρεώσεις των εγγεγραμμένων ΟΚοιΠ
12	Κυρώσεις
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄ : ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΗ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ	
13	Εθελοντική απασχόληση
14	Υποχρεώσεις και άλλες διατάξεις
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄ : ΕΛΕΓΧΟΣ ΟΚοιΠ	
15	Χρηματοοικονομικές καταστάσεις και έλεγχος
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄ : ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ ΚΙΝΗΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΦΕΛΟΥΣ ΔΡΑΣΗΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΟΚοιΠ	
16	Δωρεές προς τα κοινοφελή ιδρύματα και τις εγγεγραμμένες ΟΚοιΠ – Τροποποίηση άρθρου 19 του ν. 4172/2013
17	Μη υπολογισμός τεκμαρτού εισοδήματος για τα παραχωρούντα ακίνητα σε κοινοφελή ιδρύματα και ΟΚοιΠ - Τροποποίηση άρθρου 39 του ν. 4172/2013
18	Έκπτωση δαπανών για τον προσδιορισμό του κέρδους από επιχειρηματική δραστηριότητα των νομικών προσώπων της περ. γ΄ του άρθρου 45 - Αντικατάσταση παρ. 8 άρθρου 47 του ν. 4172/2013
19	Απαλλαγή από τον ΕΝΦΙΑ – Τροποποίηση του άρθρου 3 του ν. 4223/2013
20	Αντικατάσταση παρ. 3 άρθρου 89 του Κώδικα Διατάξεων Φορολογίας Κληρονομιών Δωρεών
21	Απαλλαγές από τον ΦΠΑ στο εσωτερικό της χώρας - Αντικατάσταση περ. ιη΄ παρ. 1 άρθρου 22 του Κώδικα Φόρου Προστιθέμενης Αξίας
22	Απαλλαγή των εγγεγραμμένων ΟΚοιΠ από τον ειδικό φόρο ακινήτων - Αντικατάσταση περ. ε΄ παρ. 3 άρθρου 15 του ν. 3091/2002

23	Απαλλαγή από τα τέλη κυκλοφορίας οχημάτων ειδικής χρήσης κοινωφελών ιδρυμάτων και ΟΚοιΠ
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ΄ : ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	
24	Εξουσιοδοτικές διατάξεις
25	Μεταβατική διάταξη
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η΄: ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ	
26	Έναρξη ισχύος

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ - ΣΚΟΠΟΣ – ΟΡΙΣΜΟΙ

Άρθρο 1 Σκοπός

Σκοπός του παρόντος είναι η ενιαία ρύθμιση θεμάτων που αφορούν α) στην καταχώρηση, εγγραφή και χρηματοδότηση των εθελοντικών οργανώσεων που έχουν συσταθεί και λειτουργούν στην Ελλάδα ως σωματεία ή αστικές μη κερδοσκοπικές εταιρείες με κοινωφελή σκοπό, με απώτερο στόχο τη διασφάλιση της ακεραιότητας, της διαφάνειας, της χρηστής διαχείρισης και της λογοδοσίας αυτών και β) στην εθελοντική απασχόληση εντός ή εκτός Ελλάδος που παρέχεται, άνευ οικονομικού ή άλλου υλικού ανταλλάγματος.

Άρθρο 2 Αντικείμενο

Αντικείμενο του παρόντος αποτελούν η δημιουργία δημόσιας βάσης δεδομένων και ειδικού μητρώου οργανώσεων κοινωνίας των πολιτών στο Υπουργείο Εσωτερικών, οι προϋποθέσεις παροχής κρατικής χρηματοδότησης των κοινωφελών φορέων, οι προϋποθέσεις παροχής εθελοντικής απασχόλησης, καθώς και η θέσπιση φορολογικών κινήτρων για δωρεές υπέρ κοινωφελών σκοπών και κοινωφελών φορέων.

Άρθρο 3 Πεδίο εφαρμογής

Οι ρυθμίσεις του παρόντος έχουν εφαρμογή στις Οργανώσεις Κοινωνίας Πολιτών (ΟΚοιΠ) και στους κοινωφελείς φορείς, που εμπίπτουν στους ορισμούς των περ. α΄ και β΄ του άρθρου 4.

Άρθρο 4 Ορισμοί

1. Για την εφαρμογή του παρόντος, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

α. Οργάνωση Κοινωνίας Πολιτών (ΟΚοιΠ): η εθελοντική οργάνωση προσώπων με νομική προσωπικότητα που έχει συσταθεί και λειτουργεί στην Ελλάδα ως σωματείο ή αστική μη κερδοσκοπική εταιρεία, με κοινωφελή σκοπό, είναι ανεξάρτητη από κράτη ή κυβερνήσεις, την τοπική αυτοδιοίκηση, τους δημόσιους

οργανισμούς δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, τους εμπορικούς, συνδικαλιστικούς και επαγγελματικούς οργανισμούς και ενώσεις, τις πολιτικές οργανώσεις και τα πολιτικά κόμματα. Η ανεξαρτησία αυτή προσδιορίζεται από τη μη συμμετοχή οιοδήποτε νομικού προσώπου που ανήκει στον δημόσιο τομέα, όπως αυτός προσδιορίζεται στην περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143), στη σύνθεση των οργάνων διοίκησής τους και των γενικών συνελεύσεών τους.

β. Κοινοφελής φορέας: η Οργάνωση Κοινωνίας Πολιτών (ΟΚοιΠ) της περ. α', η επιτροπή εράνου του άρθρου 122 Α.Κ., το κοινοφελές ίδρυμα του ν. 4182/2013 (Α' 185) και το κοινοφελές ίδρυμα που έχει συσταθεί με ειδικό νόμο.

γ. Δημόσια Βάση Δεδομένων ΟΚοιΠ: η βάση δεδομένων που τηρείται στο Υπουργείο Εσωτερικών, στην οποία καταχωρούνται οι ΟΚοιΠ σύμφωνα με τους όρους καταχώρησης, όπως ορίζονται στο άρθρο 6.

δ. Ειδικό Μητρώο ΟΚοιΠ: η βάση δεδομένων που τηρείται στο Υπουργείο Εσωτερικών, στην οποία εγγράφονται μόνο οι ΟΚοιΠ που πληρούν συγκεκριμένες προϋποθέσεις εγγραφής, όπως αυτές ορίζονται στο άρθρο 7.

ε. Εγγεγραμμένη ΟΚοιΠ: η ΟΚοιΠ που έχει εγγραφεί στο Ειδικό Μητρώο ΟΚοιΠ σύμφωνα με τις προϋποθέσεις του παρόντος.

στ. Βάσεις δεδομένων: τα αρχεία δεδομένων της Δημόσιας Βάσης Δεδομένων ΟΚοιΠ και του Ειδικού Μητρώου ΟΚοιΠ.

ζ. Εποπτεύουσα Αρχή: το Υπουργείο Εσωτερικών.

η. Εθελοντής: το φυσικό πρόσωπο που κατοικεί ή διαμένει στην Ελλάδα και παρέχει εθελοντική απασχόληση σε ατομική βάση ή συλλογικά στο πλαίσιο δράσης ενός Φορέα Παροχής Εθελοντικής Απασχόλησης.

θ. Εθελοντισμός: η οικειοθελής δέσμευση του εθελοντή για προσφορά εργασίας προς όφελος του κοινωνικού συνόλου άνευ αμοιβής, οικονομικού ή άλλου υλικού ανταλλάγματος.

ι. Φορείς Παροχής Εθελοντικής Απασχόλησης: οι κοινοφελείς φορείς, καθώς και οι κρατικοί φορείς, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτου και δευτέρου βαθμού και τα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου του δημοσίου τομέα, στα οποία παρέχεται η εθελοντική απασχόληση.

ια. Κρατική χρηματοδότηση: η ολική ή μερική χρηματοδότηση κοινοφελούς φορέα με σκοπό την υλοποίηση συγκεκριμένου προγράμματος, ή η επιχορήγηση κοινοφελούς φορέα για την υλοποίηση των όσων αναφέρονται γενικώς στους σκοπούς του κοινοφελούς φορέα, ή η οικονομική ή εις είδος ενίσχυση του κοινοφελούς φορέα από φορείς του δημοσίου τομέα, όπως προσδιορίζεται στο άρθρο 14 της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014, καθώς και από κάθε κοινοφελή φορέα που έλαβε καθ' οιονδήποτε τρόπο χρηματοδότηση ή επιχορήγηση από τον Κρατικό Προϋπολογισμό. Για τους σκοπούς του παρόντος δεν λογίζεται ως κρατική χρηματοδότηση η χρηματοδότηση από το ΕΣΠΑ, την Ε.Ε. και διεθνείς οργανισμούς.

ιβ. Χρηματοδοτούμενο πρόγραμμα: πρόγραμμα που υλοποιείται με μερική ή ολική κρατική χρηματοδότηση από κοινοφελή φορέα, ή από κοινοπραξία στην οποία συμμετέχει κοινοφελής φορέας.

2. Ο όρος «Μη Κυβερνητική Οργάνωση» (ΜΚΟ) σε υφιστάμενες διατάξεις νόμων νοείται ταυτόσημος με τον όρο «Οργάνωση Κοινωνίας Πολιτών» (ΟΚοιΠ), όπως αυτός ορίζεται στην περ. α) της παρ. 1.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΟΚοιΠ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΦΕΛΩΝ ΦΟΡΕΩΝ-ΕΙΔΙΚΟ ΜΗΤΡΩΟ

Άρθρο 5

Σύσταση Διεύθυνσης ΟΚοιΠ και Κοινοφελών Φορέων

1. Με προεδρικό διάταγμα σύμφωνα με το άρθρο 20 του ν. 4622/2019 (Α' 133) συστήνεται στο Υπουργείο Εσωτερικών Διεύθυνση ΟΚοιΠ και Κοινοφελών Φορέων η οποία έχει την αποκλειστική αρμοδιότητα για:
- α. την άμεση, κατά χρονική ακολουθία, λήψη και αποθήκευση των δεδομένων που διαβιβάζονται, την οργάνωση και εποπτεία των βάσεων δεδομένων, καθώς και των σχετικών διαδικτυακών τόπων όπου υπάρχει δημόσια πρόσβαση στις βάσεις δεδομένων,
  - β. την κανονική, συνεχή και ασφαλή λειτουργία του πληροφοριακού συστήματος των βάσεων δεδομένων,
  - γ. την αρχική καταχώρηση στη Δημόσια Βάση Δεδομένων ΟΚοιΠ, την αρχική εγγραφή και την ανανέωση στο Ειδικό Μητρώο ΟΚοιΠ,
  - δ. κάθε μεταγενέστερη μεταβολή ή διαγραφή υφιστάμενων καταχωρήσεων ή εγγραφών στις Βάσεις Δεδομένων,
  - ε. τον έλεγχο τήρησης των υποχρεώσεων των άρθρων 6 έως 9,
  - στ. τη διασύνδεση της Δημόσιας Βάσης Δεδομένων ΟΚοιΠ και του Ειδικού Μητρώου ΟΚοιΠ μεταξύ τους, ούτως ώστε οι εγγεγραμμένες στο Ειδικό Μητρώο ΟΚοιΠ να εμφανίζονται και στις δύο βάσεις δεδομένων και
  - ζ. την κατάρτιση, παρακολούθηση και αξιολόγηση σχεδίου δράσης αναφορικά με τις ΟΚοιΠ και την εθελοντική απασχόληση.
- Η Διεύθυνση ΟΚοιΠ και Κοινοφελών Φορέων είναι υποχρεωμένη να καταχωρήσει στη Δημόσια Βάση Δεδομένων ΟΚοιΠ και να εγγράψει στο Ειδικό Μητρώο ΟΚοιΠ τις ΟΚοιΠ που πληρούν τα τυπικά κριτήρια καταχώρησης ή εγγραφής κατά τον παρόντα, καθώς και τους κοινοφελείς φορείς που αναφέρονται στις παρ. 3 και 4 του άρθρου 7.
2. Οι βάσεις δεδομένων μπορούν να διασυνδεθούν ηλεκτρονικά με το Μητρώο Κοινοφελών Περιουσιών του άρθρου 12 του ν. 4182/2013 (Α' 185) και με άλλα ειδικά μητρώα και αρχεία δημόσιων υπηρεσιών και περιλαμβάνουν το γενικό ευρετήριο, τον φάκελο και τη μερίδα των κοινοφελών φορέων. Ο φάκελος και η μερίδα καταρτίζονται και τηρούνται ξεχωριστά για κάθε κοινοφελή φορέα.
3. Στο μέτρο που πραγματοποιείται στις βάσεις δεδομένων επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, η Διεύθυνση ΟΚοιΠ και Κοινοφελών Φορέων αποτελεί τον υπεύθυνο επεξεργασίας, σύμφωνα με τον ν. 4624/2019 (Α' 137).

Άρθρο 6

Διαδικασία καταχώρησης στη Δημόσια Βάση Δεδομένων ΟΚοιΠ

1. Για την αρχική καταχώρηση μίας ΟΚοιΠ στη Δημόσια Βάση Δεδομένων ΟΚοιΠ απαιτείται η υποβολή ηλεκτρονικής αίτησης στη Διεύθυνση ΟΚοιΠ και Κοινοφελών Φορέων μαζί με τα ακόλουθα δικαιολογητικά:
- α. Συστατική πράξη, καταστατικό έγγραφο και τυχόν τροποποιήσεις, νομίμως εγγεγραμμένες και δημοσιευμένες στα βιβλία των αρμοδίων κατά περίπτωση υπηρεσιών, σχετικά πιστοποιητικά εγγραφής και δημοσιότητας και σχετικές δικαστικές αποφάσεις και προσωρινές διαταγές,
  - β. κατάλογο των οργάνων διοίκησης της ΟΚοιΠ,
  - γ. αριθμό φορολογικού μητρώου,
  - δ. χρηματοοικονομικές καταστάσεις της τελευταίας χρήσης της ΟΚοιΠ, για όσες ΟΚοιΠ έχουν συσταθεί και λειτουργήσει, τουλάχιστον από το προηγούμενο, πριν την εγγραφή τους, έτος,
  - ε. υπεύθυνη δήλωση του νομίμου εκπροσώπου της ότι πληροί τα ουσιαστικά κριτήρια και την προϋπόθεση ανεξαρτησίας της περ. α' του άρθρου 4,
  - στ. παράβολο υπέρ του Δημοσίου ποσού είκοσι (20) ευρώ.

2. Η Διεύθυνση ΟΚοιΠ και Κοινωνικών Φορέων, αφού ελέγξει τα υποβληθέντα δικαιολογητικά, μπορεί να ζητήσει διευκρινίσεις, υποβολή συμπληρωματικών δικαιολογητικών ή προσκόμιση των πρωτοτύπων εγγράφων.
3. Οι ΟΚοιΠ υποχρεούνται να αποστέλλουν ηλεκτρονικά στη Διεύθυνση ΟΚοιΠ και Κοινωνικών Φορέων οποιαδήποτε μεταβολή των ανωτέρω στοιχείων.
4. Η Διεύθυνση ΟΚοιΠ και Κοινωνικών Φορέων προβαίνει στην καταχώρηση στη Δημόσια Βάση Δεδομένων ΟΚοιΠ της ΟΚοιΠ ή των σχετικών μεταβολών.
5. Τα οριζόμενα στα άρθρα 21 και 22 εφαρμόζονται και για όλες τις Οργανώσεις Κοινωνίας Πολιτών (ΟΚοιΠ), υπό την προϋπόθεση ότι είναι καταχωρημένες στη Δημόσια Βάση Δεδομένων ΟΚοιΠ.

Άρθρο 7

Ειδικό Μητρώο ΟΚοιΠ - Προϋποθέσεις εγγραφής

1. Το Ειδικό Μητρώο ΟΚοιΠ χωρίζεται στις ακόλουθες υποομάδες: α) Υγεία, Κοινωνική Αλληλεγγύη και Πρόνοια, β) Περιβάλλον, Πολιτική Προστασία, Ποιότητα Ζωής, γ) Δικαιώματα του Ανθρώπου, Δικαιοσύνη, Διακυβέρνηση, δ) Παιδεία, Έρευνα, Πολιτισμός, ε) Καταναλωτής και στ) Διεθνής Ανθρωπιστική και Αναπτυξιακή Συνεργασία, Βιώσιμη Ανάπτυξη.

Δεν επιτρέπεται σε μια ΟΚοιΠ να είναι εγγεγραμμένη σε περισσότερες από τέσσερις υποομάδες.

2. Στο Ειδικό Μητρώο ΟΚοιΠ εγγράφεται η ΟΚοιΠ που πληροί κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης τις κάτωθι προϋποθέσεις:

α. Έχει συσταθεί τουλάχιστον τρία (3) έτη πριν από την αίτηση εγγραφής της.

β. Πληροί τα ουσιαστικά κριτήρια και τις προϋποθέσεις ανεξαρτησίας της περ. α' του άρθρου 4.

γ. Δεν συνάπτει συμβάσεις οποιουδήποτε είδους με πρόσωπα που συμμετέχουν στα όργανα διοίκησής της ή μέλη ή εταίρους της που έχουν τον καταστατικό έλεγχο της, συζύγους, τέκνα και γονείς των ανωτέρω προσώπων, πλην συμβάσεων εξαρτημένης εργασίας με συνήθεις όρους και αποδοχές και σε ποσοστό που δεν υπερβαίνει το 3% του συνόλου των εργαζομένων, καθώς και με εταιρείες τις οποίες αυτά τα πρόσωπα ελέγχουν, έναντι αμοιβής ή ανταλλάγματος επαχθούς για την ΟΚοιΠ, που αποτιμάται άνω των χιλίων (1.000) ευρώ ετησίως.

δ. Δεν λαμβάνει τακτική κρατική επιχορήγηση σε ποσοστό μεγαλύτερο του σαράντα τοις εκατό (40%) επί του προϋπολογισμού της για τη λειτουργία της ή δάνεια με εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου.

3. Τα κοινωνικά ιδρύματα, που είναι εγγεγραμμένα στο Μητρώο Κοινωνικών Περιουσιών του άρθρου 12 του ν. 4182/2013 (Α' 185), δεν υπάγονται στις προϋποθέσεις της παρ. 2 του παρόντος και εγγράφονται αυτομάτως και χωρίς άλλη διατύπωση στο Ειδικό Μητρώο ΟΚοιΠ, μη εφαρμοζόμενου του άρθρου 8. Η Διεύθυνση ΟΚοιΠ και Κοινωνικών Φορέων είναι υπεύθυνη για την αυτεπάγγελτη καταχώρηση αυτών των κοινωνικών ιδρυμάτων στο Ειδικό Μητρώο ΟΚοιΠ.

4. Οι επιτροπές εράνων του άρθρου 122 Α.Κ., τα κοινωνικά ιδρύματα του ν. 4182/2013 και τα κοινωνικά ιδρύματα που έχουν συσταθεί με ειδικό νόμο δεν υπάγονται στις προϋποθέσεις της παρ. 2 του παρόντος και εγγράφονται στο Ειδικό Μητρώο ΟΚοιΠ μετά από αίτησή τους που υποβάλλεται σύμφωνα με το άρθρο 8.

Άρθρο 8

Διαδικασία εγγραφής και ανανέωσης εγγραφής στο Ειδικό Μητρώο ΟΚοιΠ

1. Για την αρχική εγγραφή μίας ΟΚοιΠ στο Ειδικό Μητρώο ΟΚοιΠ απαιτείται η υποβολή ηλεκτρονικής αίτησης στη Διεύθυνση ΟΚοιΠ και Κοινοφελών Φορέων μαζί με τα ακόλουθα δικαιολογητικά από τα οποία προκύπτει η πλήρωση των προϋποθέσεων του άρθρου 7:

α. Συστατική πράξη, καταστατικό έγγραφο και τυχόν τροποποιήσεις, νομίμως εγγεγραμμένες και δημοσιευμένες στα βιβλία των αρμοδίων κατά περίπτωση υπηρεσιών, σχετικά πιστοποιητικά εγγραφής και δημοσιότητας και σχετικές δικαστικές αποφάσεις και διαταγές.

β. Πρακτικά εκλογής και συγκρότησης διοικητικού συμβουλίου, διαχειριστών, νομίμων εκπροσώπων και λοιπών καταστατικών οργάνων ή σχετικές δικαστικές αποφάσεις και διαταγές.

γ. Πιστοποιητικό της αρμόδιας κατά περίπτωση υπηρεσίας για τη μη προσβολή της σύστασης, της εκλογής των οργάνων και της εκπροσώπησής της και σχετικές δικαστικές αποφάσεις και διαταγές.

δ. Βεβαίωση έναρξης εργασιών και τυχόν μεταβολές από την αρμόδια φορολογική αρχή.

ε. Αποδεικτικό φορολογικής ενημερότητας για κάθε νόμιμη χρήση σε ισχύ.

στ. Χρηματοοικονομικές καταστάσεις των δύο (2) τελευταίων ετών.

ζ. Έκθεση ελέγχου ορκωτού ελεγκτή λογιστή ή ελεγκτικής εταιρείας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 9 του άρθρου 2 του ν. 4449/2017 (Α' 7), για την τελευταία χρήση, καθώς και για τις δύο προηγούμενες χρήσεις, εφόσον έχουν εκδοθεί.

η. Βεβαίωση ασφαλιστικής ενημερότητας σε ισχύ.

θ. Υπεύθυνη δήλωση του νομίμου εκπροσώπου της ότι πληροί τα ουσιαστικά κριτήρια και την προϋπόθεση ανεξαρτησίας της περ. α' του άρθρου 4 και της παρ. 2 του άρθρου 7.

ι. Παράβολο υπέρ του Δημοσίου ποσού διακοσίων (200) ευρώ.

2. Η Διεύθυνση ΟΚοιΠ και Κοινοφελών Φορέων αναζητεί αυτεπαγγέλτως πιστοποιητικό ποινικού μητρώου για δικαστική χρήση από το οποίο να προκύπτει ότι κανένα μέλος από τα όργανα διοίκησης της εγγεγραμμένης ΟΚοιΠ δεν έχει καταδικαστεί με αμετάκλητη δικαστική απόφαση για κακούργημα και σε οποιαδήποτε ποινή για κλοπή, υπεξαίρεση, απάτη, εκβίαση, πλαστογραφία, πλαστογραφία πιστοποιητικών, δωροδοκία, απιστία, παράβαση καθήκοντος, συκοφαντική δυσφήμιση, τρομοκρατικά εγκλήματα ή εγκλήματα που σχετίζονται με τρομοκρατικές δραστηριότητες, νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, εγκλήματα σχετικά με την εμπορία και τη διακίνηση ναρκωτικών, εγκλήματα που αφορούν τα όπλα, καθώς και για οποιοδήποτε έγκλημα κατά της γενετήσιας ελευθερίας ή έγκλημα οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής.

3. Η Διεύθυνση ΟΚοιΠ και Κοινοφελών Φορέων, αφού ελέγξει τα υποβληθέντα δικαιολογητικά, μπορεί να ζητήσει διευκρινίσεις, υποβολή συμπληρωματικών δικαιολογητικών ή προσκόμιση των πρωτοτύπων εγγράφων. Σε περίπτωση που πληρούνται οι προϋποθέσεις εγγραφής και έχουν προσκομισθεί τα σχετικά δικαιολογητικά, η Διεύθυνση ΟΚοιΠ και Κοινοφελών Φορέων προβαίνει υποχρεωτικά στην εγγραφή της ΟΚοιΠ ή στην ανανέωση εγγραφής της εγγεγραμμένης ΟΚοιΠ στο Ειδικό Μητρώο ΟΚοιΠ. Σε περίπτωση απόρριψης αίτησης για εγγραφή ή ανανέωση εγγραφής στο Ειδικό Μητρώο ΟΚοιΠ, η Διεύθυνση ΟΚοιΠ και Κοινοφελών Φορέων ενημερώνει εγγράφως και αιτιολογημένα την αιτούσα.

4. Τα όργανα διοίκησης της εγγεγραμμένης ΟΚοιΠ υποχρεούνται να ενημερώνουν εντός έξι (6) μηνών τη Διεύθυνση ΟΚοιΠ και Κοινοφελών Φορέων για κάθε μεταβολή των περ. α' έως θ' της παρ. 1, καθώς και για κάθε αμετάκλητη καταδίκη μέλους των οργάνων διοίκησής της, όπως προβλέπεται στην παρ. 2. Η παραβίαση της υποχρέωσης αυτής επισύρει τις συνέπειες και κυρώσεις του άρθρου 12. Στοιχεία που δεν έχουν αναγγελθεί έγκαιρα δεν αντιτάσσονται έναντι του Δημοσίου ή τρίτων.

5. Για την ετήσια ανανέωση εγγραφής τα όργανα διοίκησης της εγγεγραμμένης ΟΚοιΠ υποχρεούνται να αποστείλουν ηλεκτρονικά την αίτηση και τα δικαιολογητικά των περ. ε' έως η' της παρ. 1, καθώς και τυχόν μεταβολές των δικαιολογητικών των περ. α' έως δ'. Εάν τα πιστοποιητικά των περ. α' έως δ' της παρ. 1 δεν έχουν μεταβληθεί, κατατίθεται υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 του ν. 1599/1986 (Α' 75) του νομίμου

εκπροσώπου της στην οποία αναγράφεται ότι δεν επήλθε μεταβολή. Η ετήσια αίτηση ανανέωσης εγγραφής συνοδεύεται από παράβολο υπέρ του Δημοσίου ποσού πενήντα (50) ευρώ.

Άρθρο 9

Λειτουργία και δημοσιότητα των βάσεων δεδομένων

1. Η Δημόσια Βάση Δεδομένων ΟΚοιΠ απαρτίζεται από το ευρετήριο ΟΚοιΠ και τη μερίδα που τηρείται ξεχωριστά για κάθε ΟΚοιΠ και περιλαμβάνει τα δικαιολογητικά του άρθρου 6, καθώς και πιστοποιήσεις αρμοδίων Αρχών.
2. Το Ειδικό Μητρώο ΟΚοιΠ απαρτίζεται από το ευρετήριο εγγεγραμμένων ΟΚοιΠ και τη μερίδα που τηρείται ξεχωριστά για κάθε εγγεγραμμένη ΟΚοιΠ και περιλαμβάνει τα δικαιολογητικά του άρθρου 8, καθώς και τις πιστοποιήσεις αρμοδίων Αρχών.
3. Κάθε καταχώρηση ή εγγραφή στις βάσεις δεδομένων υπόκειται σε διόρθωση, εφόσον είναι εσφαλμένη, και σε μεταβολή, εφόσον τα νομικά γεγονότα, οι δηλώσεις, τα έγγραφα και τα λοιπά στοιχεία που έχουν καταχωρηθεί ή δικαιολογούν τις καταχωρήσεις έχουν μεταβληθεί. Η διόρθωση και η μεταβολή πραγματοποιούνται είτε αυτεπαγγέλτως από τη Διεύθυνση ΟΚοιΠ και Κοινωφελών Φορέων, είτε μετά από αίτηση της ΟΚοιΠ ή οποιουδήποτε έχει έννομο συμφέρον.
4. Οι πληροφορίες που περιλαμβάνονται στον διαδικτυακό τόπο των βάσεων δεδομένων και είναι ελεύθερα προσβάσιμες στους πολίτες είναι η επωνυμία του φορέα, τα στοιχεία επικοινωνίας, η συστατική πράξη με τις μεταβολές της και ο κατάλογος των οργάνων διοίκησης, με την επιφύλαξη του ν. 4624/2019 (Α' 137) περί προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Κατά τα λοιπά εφαρμόζεται το άρθρο 5 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (ν. 2690/1999, Α' 45) ως προς το δικαίωμα πρόσβασης στα έγγραφα.
Τα ευρετήρια των παρ. 1 και 2 του παρόντος δύνανται να παρέχουν πληροφορίες για τις ΟΚοιΠ σε εθνικό, περιφερειακό, δημοτικό και τοπικό επίπεδο με βάση τη χωρική τους εμβέλεια.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΚΡΑΤΙΚΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ - ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΚΟΙΝΩΦΕΛΩΝ ΦΟΡΕΩΝ

Άρθρο 10

Χρηματοδότηση κοινωφελών φορέων

Οι κοινωφελείς φορείς δύνανται να λάβουν κρατική χρηματοδότηση: α) έως πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ, υπό την προϋπόθεση ότι είναι εγγεγραμμένοι στη Δημόσια Βάση Δεδομένων ΟΚοιΠ του άρθρου 6 και β) άνευ οποιουδήποτε περιορισμού ποσού, υπό την προϋπόθεση ότι είναι εγγεγραμμένοι στο Ειδικό Μητρώο ΟΚοιΠ του άρθρου 7 (Εγγεγραμμένες ΟΚοιΠ).

Άρθρο 11

Υποχρεώσεις των Εγγεγραμμένων ΟΚοιΠ

1. Οι φορείς που είναι εγγεγραμμένοι στο Ειδικό Μητρώο ΟΚοιΠ οφείλουν να τηρούν τις αρχές:
  - α. της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης που εξειδικεύεται στις αρχές της οικονομικότητας, της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας,
  - β. της υπευθυνότητας και της λογοδοσίας,

γ. της διαφάνειας και

δ. της ειλικρίνειας,

όπως προσδιορίζονται, κατ' ανάλογη εφαρμογή του άρθρου 33 του ν. 4270/2014 (Α' 143), καθώς και να τηρούν τις υποχρεώσεις που αναλαμβάνουν με την εγγραφή τους στο Ειδικό Μητρώο ΟΚοιΠ.

2. Για κάθε κρατική χρηματοδότηση, οι εγγεγραμμένες ΟΚοιΠ οφείλουν να υποβάλουν στο Ειδικό Μητρώο ΟΚοιΠ:

α. τα στοιχεία του φορέα της χρηματοδότησης,

β. τον προϋπολογισμό και απολογισμό για κάθε χρηματοδοτούμενο Πρόγραμμα.

3. Σε περίπτωση χρηματοδότησης από τον κρατικό προϋπολογισμό, η Εγγεγραμμένη ΟΚοιΠ τηρεί ιδιαίτερη λογιστική μερίδα και ιδιαίτερο προϋπολογισμό και απολογισμό για κάθε Χρηματοδοτούμενο Πρόγραμμα.

4. Κάθε εγγεγραμμένη ΟΚοιΠ που λαμβάνει κρατική χρηματοδότηση υποχρεούται να τηρεί ειδικό τραπεζικό λογαριασμό αποκλειστικά για τον σκοπό του συγκεκριμένου χρηματοδοτούμενου προγράμματος σε πιστωτικό ίδρυμα της επιλογής της στην Ελλάδα.

5. Τις αρχές της παρ. 1 οφείλουν να τηρούν και οι καταχωρημένες στη Δημόσια Βάση Δεδομένων ΟΚοιΠ.

Άρθρο 12 **Κυρώσεις**

1. Σε περίπτωση μη τήρησης από τις εγγεγραμμένες ΟΚοιΠ των υποχρεώσεων των άρθρων 7, 8 και 11, η Διεύθυνση ΟΚοιΠ και Κοινοφελών Φορέων αποστέλλει αμελλητί στον παραβάτη γραπτή πρόσκληση, προκειμένου να προβεί σε κάθε δέουσα ενέργεια για την άρση της παράβασης και τη συμμόρφωσή του με τις προβλεπόμενες από τον παρόντα νόμο υποχρεώσεις εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από την κοινοποίηση της πρόσκλησης.

2. Σε περίπτωση παρέλευσης άπρακτης της ανωτέρω προθεσμίας, η Διεύθυνση ΟΚοιΠ και Κοινοφελών Φορέων θέτει τον παραβάτη σε καθεστώς αναστολής της εφαρμογής των άρθρων 10, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22 και 23, διάρκειας ενός (1) έτους και το αναφέρει ρητώς στον διαδικτυακό τόπο του Ειδικού Μητρώου ΟΚοιΠ. Αν μετά το πέρας της αναστολής η εγγεγραμμένη ΟΚοιΠ εξακολουθεί να μη συμμορφώνεται με τις υποχρεώσεις της, η Διεύθυνση ΟΚοιΠ και Κοινοφελών Φορέων προβαίνει στην άμεση διαγραφή του παραβάτη από το Ειδικό Μητρώο ΟΚοιΠ και ενημερώνει σχετικά τον παραβάτη, τη Δημόσια Βάση Δεδομένων ΟΚοιΠ, κάθε φορέα από τον οποίο ο παραβάτης λαμβάνει κρατική χρηματοδότηση και κάθε άλλο αρμόδιο φορέα.

3. Η διαγραφή της εγγεγραμμένης ΟΚοιΠ από το Ειδικό Μητρώο ΟΚοιΠ συνεπάγεται την αυτοδίκαιη αναστολή της κρατικής χρηματοδότησης, περιλαμβανομένης και της υλοποίησης χρηματοδοτούμενων προγραμμάτων και την οριστική απώλεια του καθεστώτος των άρθρων 10, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22 και 23. Τυχόν αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντα ποσά, ή ποσά καταλογιζόμενα ως φορολογικές υποχρεώσεις, λόγω της αυτοδίκαιης απώλειας των ευμενών ρυθμίσεων των άρθρων 10, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22 και 23 που επιφυλάσσονται στις εγγεγραμμένες ΟΚοιΠ που δεν συμμορφώνονται με τις υποχρεώσεις τους υπό τον παρόντα νόμο, βεβαιώνονται και εισπράττονται από το Δημόσιο κατά τις διατάξεις του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ν.δ. 356/1974, Α' 90).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ' **ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΗ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ**

Άρθρο 13

Εθελοντική απασχόληση

1. Η εθελοντική απασχόληση περιλαμβάνει την προσφορά εργασίας ή υπηρεσιών σε δράσεις, έργα ή προγράμματα Φορέων Παροχής Εθελοντικής Απασχόλησης από εθελοντές άνευ οικονομικού ή άλλου υλικού ανταλλάγματος. Χρηματικές παροχές προς εθελοντές αποκλειστικά για κάλυψη οδοιπορικών ή εξόδων διαμονής και διατροφής, το ύψος των οποίων είναι σε άμεση σχέση με την εθελοντική τους απασχόληση ή παροχές προς αυτούς ειδών εξοπλισμού, ειδών διατροφής ή δωρεάν υπηρεσιών μετάβασης, διαμονής και διατροφής για τον ίδιο λόγο, δεν αποτελούν αντάλλαγμα για την εθελοντική απασχόληση.
2. Δεν αποτελεί εθελοντική απασχόληση η απασχόληση σε προγράμματα Φορέων Παροχής Εθελοντικής Απασχόλησης που προβλέπεται ως υποχρεωτική από τον νόμο ή δικαστική απόφαση. Ως εθελοντική απασχόληση δεν νοείται η παροχή απασχόλησης από πρόσωπο το οποίο τελεί σε εργασιακή σχέση με εργοδότη ο οποίος είναι μέλος της Διοίκησης της ΟΚοιΠ προς την οποία παρέχεται η εθελοντική απασχόληση, σε χώρους ή σε διαδικασίες λειτουργίας εταιρείας ή επιχείρησης που ανήκει στον εργοδότη ή στον σύζυγό του ή συμβιώντα υπό την έννοια του άρθρου 1 του ν. 4354/2015 (Α' 181) ή σε ε συγγενείς α' βαθμού.
4. Η εθελοντική απασχόληση δεν συνιστά υπακτέα στην ασφάλιση απασχόληση.
5. Η εθελοντική απασχόληση δεν συνιστά μορφή εξαρτημένης εργασίας και δεν εφαρμόζονται σε αυτή οι διατάξεις του εργατικού δικαίου, με την επιφύλαξη της παρ. 1 του άρθρου 14.

Άρθρο 14

Υποχρεώσεις και άλλες διατάξεις

1. Ο Φορέας Παροχής Εθελοντικής Απασχόλησης υποχρεούται να λαμβάνει, για την προσφορά του, με ευθύνη του, όλα τα μέτρα για την προστασία των απασχολούμενων, να τηρεί κατ' αναλογία όλες τις διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας που αφορούν στην παροχή μέσων ατομικής προστασίας με βάση τη φύση της απασχόλησης, την τήρηση ωραρίου και τα μέτρα υγειονομικής ασφάλειας.
2. Ο Φορέας Παροχής Εθελοντικής Απασχόλησης:
  - α. Υποχρεούται να αναγγέλλει τους εθελοντές στην ειδική εφαρμογή του πληροφοριακού συστήματος καταγραφής εργαζομένων ΕΡΓΑΝΗ του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων.
  - β. Ευθύνεται αποκλειστικά για τυχόν ζημίες που προξενεί ο εθελοντής από αμέλεια κατά την παροχή της εθελοντικής του απασχόλησης στον Φορέα Παροχής Εθελοντικής Απασχόλησης, σύμφωνα με τα άρθρα 922 και 334 ΑΚ, με εξαίρεση την περίπτωση που ο εθελοντής ενεργεί αυτοβούλως και κατά παράβαση των εντολών του Φορέα Παροχής Εθελοντικής Απασχόλησης.
  - β. Καλύπτει ιατροφαρμακευτικές και νοσοκομειακές δαπάνες έως του ποσού των τριών χιλιάδων (3.000) ευρώ ετησίως για ατύχημα ή ασθένεια του εθελοντή που τελεί σε αιτιώδη συνάφεια με την εθελοντική απασχόλησή του στον Φορέα Παροχής Εθελοντικής Απασχόλησης, σε περίπτωση που ο εθελοντής στερείται άλλου τύπου δημόσιας ή ιδιωτικής ασφαλιστικής κάλυψης, υπό την προϋπόθεση εθελοντικής απασχόλησης με ελάχιστο χρόνο απασχόλησης δέκα (10) ώρες μηνιαίως.
  - γ. Σε περίπτωση που ο εθελοντής απασχολείται στο εξωτερικό για χρονικό διάστημα έως εννέα (9) μηνών, ο Φορέας Παροχής Εθελοντικής Απασχόλησης αναλαμβάνει πλήρως τα έξοδα ταξιδιού, διαβίωσης, καταλύματος, επαναπατρισμού και ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης του εθελοντή στο εξωτερικό, εκτός αντίθετης εγγράφου συμφωνίας.
3. Δαπάνες διαμονής, μετακίνησης, διατροφής ή άλλες δαπάνες που σχετίζονται με την εθελοντική απασχόληση του εθελοντή δύνανται να καλύπτονται από τον Φορέα Παροχής Εθελοντικής Απασχόλησης και εκπίπτουν από τα ακαθάριστα φορολογητέα έσοδα του.

Οι εκπυπόμενες και μη δαπάνες καθορίζονται σύμφωνα με τα άρθρα 22, 22Α, 22Β και 23 του ν. 4172/2013 (Α' 167).

4. Δικηγόροι, συμβολαιογράφοι, μηχανικοί, αρχιτέκτονες, οικονομολόγοι και λογιστές δύνανται να παρέχουν τις υπηρεσίες τους σε Φορείς Παροχής Εθελοντικής Απασχόλησης άνευ αμοιβής. Στην περίπτωση αυτή: α) οι δικηγόροι για την παράστασή τους σε δικαστήρια, απαλλάσσονται από την υποχρέωση της έκδοσης γραμματίου προείσπραξης δικηγορικής αμοιβής, β) οι μηχανικοί για κάθε είδους τεχνικές γενικά εργασίες και υπηρεσίες, όπως οι αναφερόμενες στο άρθρο 59 του ν.δ. 17.7/16.8.1923 και την παρ. 1 του άρθρου 1 του π.δ. 696/1974 (Α' 301) λαμβάνουν μηδενική νόμιμη ή συμβατική αμοιβή και απαλλάσσονται από την υποχρέωση καταβολής στο Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας (Τ.Ε.Ε.) των εισφορών και τα λοιπών δικαιωμάτων, όπως αυτά προβλέπονται στη νομοθεσία, είτε ως παρακρατούμενα από την αμοιβή τους, είτε ως καταβαλλόμενα στο Τ.Ε.Ε. ως δικαιούχο ή προς απόδοση σε τρίτους δικαιούχους. Η απαλλαγή αυτή ισχύει εφόσον γνωστοποιείται από τον μηχανικό στο Τ.Ε.Ε. η χωρίς αμοιβή παροχή της εργασίας και στη γνωστοποίηση αναφέρεται η ενεργός εγγραφή της ΟΚοιΠ, προς την οποία παρέχεται η υπηρεσία του μηχανικού, στο Ειδικό Μητρώο ΟΚοιΠ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄ ΕΛΕΓΧΟΣ ΟΚοιΠ

Άρθρο 15

Χρηματοοικονομικές καταστάσεις και έλεγχος

1. Όλες οι ΟΚοιΠ που έχουν εγγραφεί στο Ειδικό Μητρώο ΟΚοιΠ συντάσσουν τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις σύμφωνα με τον ν. 4308/2014 (Α' 251).
2. Την αποκλειστική ευθύνη σύνταξης και υπογραφής των χρηματοοικονομικών καταστάσεων των υπόχρεων νομικών προσώπων της παρ. 1 φέρει η Διοίκησή τους, η οποία συντάσσει και εγκρίνει τις εν λόγω χρηματοοικονομικές καταστάσεις, έως τη 10^η Σεπτεμβρίου του επομένου έτους.
3. Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις των υπόχρεων νομικών προσώπων της παρ. 1 ελέγχονται από ορκωτούς ελεγκτές λογιστές του ν. 4449/2017 (Α' 7), οι οποίοι ορίζονται με τους αναπληρωτές τους από τη διοίκηση των υπόχρεων νομικών προσώπων της παρ. 1, μέχρι το τέλος Οκτωβρίου της χρήσεως που θα ελεγχθεί.
4. Η παρ. 1 ισχύει υποχρεωτικά, για ετήσιες χρήσεις που αρχίζουν από την 1η.1.2023. Τα νομικά πρόσωπα που ορίζονται στην παρ. 1, τα οποία δεν θα έχουν συντάξει, έως την 31η.12.2022 χρηματοοικονομικές καταστάσεις, διενεργούν υποχρεωτικά απογραφή των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεών τους και συντάσσουν τον πρώτο ισολογισμό έναρξης κατά την 31η.12.2022, βάσει όλων των στοιχείων που διαθέτουν. Η διαφορά μεταξύ των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων, λαμβανομένων υπόψη και τυχόν άλλων κονδυλίων των ιδίων κεφαλαίων που υπάρχουν στα λογιστικά αρχεία τους εκτός της κατά τα ανωτέρω απογραφής, καταχωρείται στα ίδια κεφάλαια.
5. Η απογραφή της παρ. 4 διενεργείται από Επιτροπή που συγκροτεί ο κάθε φορέας με απόφαση της διοίκησής του. Γενικά, η απογραφή γίνεται κατ' είδος στοιχείου και περιλαμβάνει ποσότητα και αξία κατά περίπτωση με βάση τις τιμές κόστους κτήσης. Τα ακίνητα δύνανται, κατά την κρίση των διοικήσεων, να απογραφούν στις εύλογες αξίες τους που θα προσδιοριστούν από ανεξάρτητους εκτιμητές. Τα λοιπά ενσώματα πάγια στοιχεία, απογράφονται στο αναπόσβεστο κόστος κτήσης που προσδιορίζεται με βάση τα στοιχεία της αξίας κτήσεως ή κατασκευής και της ωφέλιμης ζωής τους. Όταν τα λοιπά ενσώματα πάγια (εκτός από τα ακίνητα) έχουν αποκτηθεί πριν την 1η.1.2010, μπορούν να απογραφούν μονό ποσοτικά (μηδενική λογιστική αξία).

6. Με αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων (ΕΛΤΕ), παρέχονται ερμηνευτικές οδηγίες και γνωματεύσεις, αναφορικά με τα θέματα που προκύπτουν κατά την εφαρμογή του παρόντος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄
ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ ΚΙΝΗΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΦΕΛΟΥΣ ΔΡΑΣΗΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΟΚοιΠ

Άρθρο 16

Δωρεές προς τα κοινωφελή ιδρύματα και τις εγγεγραμμένες ΟΚοιΠ – Τροποποίηση άρθρου 19 του ν. 4172/2013

Στο άρθρο 19 του ν. 4172/2013 (Α΄ 167), α) στην παρ. 1 προστίθενται τρίτο και τέταρτο εδάφιο, β) στην παρ. 2 αντικαθίστανται οι λέξεις «σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο» με τις λέξεις «σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο της παρ. 1» και το άρθρο 19 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 19

Μειώσεις φόρου για δωρεές

1. Το ποσό του φόρου μειώνεται κατά είκοσι τοις εκατό (20%) επί των ποσών δωρεών προς τους φορείς που ορίζονται στην απόφαση της επόμενης παραγράφου, εφόσον οι δωρεές υπερβαίνουν στη διάρκεια του φορολογικού έτους το ποσό των εκατό (100) ευρώ. Το συνολικό ποσό των δωρεών δεν μπορεί να υπερβαίνει το πέντε τοις εκατό (5%) του φορολογητέου εισοδήματος. Ειδικά για τις δωρεές προς τα κοινωφελή ιδρύματα και τις εγγεγραμμένες Οργανώσεις της Κοινωνίας των Πολιτών, το ποσό του φόρου μειώνεται κατά σαράντα τοις εκατό (40%) επί των ποσών δωρεών προς τους φορείς αυτούς, εφόσον οι δωρεές υπερβαίνουν στη διάρκεια του φορολογικού έτους το ποσό των εκατό (100) ευρώ και τα ποσά των δωρεών κατατίθενται σε ειδικούς για τον σκοπό αυτό λογαριασμούς τραπεζών που λειτουργούν νόμιμα σε κράτος – μέλος της Ε.Ε. ή του Ε.Ο.Χ. Το συνολικό ποσό των δωρεών στην περίπτωση αυτή δεν μπορεί να υπερβαίνει το σαράντα τοις εκατό (40%) του φορολογητέου εισοδήματος.
2. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών ορίζονται οι φορείς με έδρα την ημεδαπή ή άλλα κράτη μέλη της Ε.Ε. ή του Ε.Ο.Χ. που αναγνωρίζονται για τον σκοπό του προσδιορισμού της μείωσης φόρου επί του ποσού των χορηγούμενων σε αυτούς δωρεών, σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο της παρ. 1, εφόσον τα ποσά των δωρεών κατατίθενται σε ειδικούς για τον σκοπό αυτόν λογαριασμούς τραπεζών που λειτουργούν νόμιμα σε κράτος μέλος της Ε.Ε. ή του Ε.Ο.Χ.
3. Οι διατάξεις της παρ. 1 του παρόντος άρθρου έχουν εφαρμογή και για τις δωρεές που χορηγούνται σε δικαιούχους χρηματοδότησης, σύμφωνα με την περ. ε΄ της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 3023/2002 (Α΄ 146), δηλαδή σε πολιτικά κόμματα ή συνασπισμούς κομμάτων ή υποψηφίους ή αιρετούς αντιπροσώπους της Βουλής των Ελλήνων και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.
4. Το ποσό του φόρου μειώνεται κατά είκοσι τοις εκατό (20%) επί των δωρεών τροφίμων προς τους δωρεοδόχους της περ. β΄ της παρ. 2 του άρθρου 7 του ν. 2859/2000 (Α΄ 248), προκειμένου να διανεμηθούν αποκλειστικά για την εξυπηρέτηση ή την ανακούφιση ευπαθών κοινωνικών ομάδων χωρίς αντάλλαγμα, εφόσον τα αγαθά αυτά δεν θέτουν σε κίνδυνο τη δημόσια υγεία. Το συνολικό ποσό της μείωσης του φόρου εισοδήματος δεν μπορεί να υπερβαίνει το πέντε τοις εκατό (5%) του φορολογητέου εισοδήματος.»

Άρθρο 17

Μη υπολογισμός τεκμαρτού εισοδήματος για τα παραχωρούμενα ακίνητα σε κοινωφελή ιδρύματα και ΟΚοιΠ - Τροποποίηση άρθρου 39 του ν. 4172/2013

Στο άρθρο 39 του ν. 4172/2013 (Α' 167), α) στην παρ. 2 προστίθεται τελευταίο εδάφιο, β) οι περ. β' και γ' της παρ. 3 καταργούνται και το άρθρο 39 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 39

Εισόδημα από ακίνητη περιουσία

1. Ο όρος «εισόδημα από ακίνητη περιουσία» σημαίνει το εισόδημα, σε χρήμα ή σε είδος, που προκύπτει από την εκμίσθωση ή την ιδιοχρησιμοποίηση ή τη δωρεάν παραχώρηση χρήσης γης και ακινήτων. Ειδικότερα το εισόδημα αυτό προκύπτει από:

α) Εκμίσθωση ή υπεκμίσθωση ή παραχώρηση χρήσης γης ή ακινήτων συμπεριλαμβανομένων των κτιρίων, κατασκευών και κάθε είδους εγκαταστάσεων και εξοπλισμούς τους.

β) Εκμίσθωση ή υπεκμίσθωση ή παραχώρηση χρήσης μεταλλείων, λατομείων, δασικών και αγροτικών εκτάσεων στις οποίες περιλαμβάνονται λιβάδια, καλλιεργήσιμες γαίες, βοσκήσιμες γαίες, καθώς και κάθε είδους κατασκευές ή εγκαταστάσεις που είναι στην επιφάνεια του εδάφους ή κάτω από αυτή, όπως τα ιχθυοτροφεία, οι λίμνες, οι δεξαμενές, οι πηγές και τα φρέατα.

γ) Εκμίσθωση ή υπεκμίσθωση ή παραχώρηση χρήσης από την παραχώρηση χώρου για την τοποθέτηση κάθε είδους διαφημιστικών επιγραφών.

δ) Εκμίσθωση ή υπεκμίσθωση ή παραχώρηση χρήσης κοινόχρηστων χώρων σε ακίνητα.

2. Το εισόδημα σε είδος αποτιμάται στην αγοραία αξία. Το εισόδημα από ιδιοχρησιμοποίηση ή δωρεάν παραχώρηση τεκμαίρεται ότι συνίσταται στο τρία τοις εκατό (3%) της αντικειμενικής αξίας του ακινήτου. Κατ' εξαίρεση, το τεκμαρτό εισόδημα του προηγούμενου εδαφίου που αφορά δωρεάν παραχώρηση κατοικίας μέχρι διακόσια τετραγωνικά μέτρα (200 τ.μ.), προκειμένου να χρησιμοποιηθεί ως κύρια κατοικία προς ανιόντες ή κατιόντες, καθώς και το τεκμαρτό εισόδημα που προκύπτει από τη δωρεάν παραχώρηση της χρήσης ακινήτων στο Ελληνικό Δημόσιο ή σε νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου απαλλάσσονται από το φόρο.

Ειδικά για τους ασκούντες ατομική αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα δεν υπολογίζεται τεκμαρτό εισόδημα από ιδιοχρησιμοποίηση ή δωρεάν παραχώρηση προς ανιόντες, κατιόντες και συζύγους, αγροτικών εκτάσεων στις οποίες περιλαμβάνονται λιβάδια, καλλιεργήσιμες γαίες, βοσκήσιμες γαίες, και κάθε είδους κατασκευές ή εγκαταστάσεις που χρησιμοποιούνται για την άσκηση της δραστηριότητας αυτής. Ειδικά για τη δωρεάν παραχώρηση χρήσης ακινήτων μέχρι τριακόσια τετραγωνικά μέτρα (300 τ.μ.) σε κοινωφελή ιδρύματα και τις εγγεγραμμένες Οργανώσεις της Κοινωνίας των Πολιτών δεν υπολογίζεται τεκμαρτό εισόδημα για τον παραχωρούμενο.

3. Οι ακόλουθες δαπάνες εκπίπτουν με τις παρακάτω προϋποθέσεις:

α) Αν ο εκμισθωτής ή ο παραχωρών είναι φυσικό πρόσωπο εκπίπτει ποσοστό πέντε τοις εκατό (5%) για δαπάνες επισκευής, συντήρησης, ανακαίνισης ή άλλες πάγιες και λειτουργικές δαπάνες του ακινήτου.

β) [καταργείται]

γ) [καταργείται]

δ) Το μίσθωμα που καταβάλλεται στις περιπτώσεις υπεκμίσθωσης.

ε) Οι δαπάνες αντιπλημμυρικών έργων και έργων αποξήρανσης ελών σε ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%).

στ) Το ποσό της αποζημίωσης που καταβάλλει, βάσει νόμου, ο εκμισθωτής στο μισθωτή για τη λύση της μισθωτικής σχέσης του ακινήτου.

4. Τα εισοδήματα από την εκμίσθωση ακίνητης περιουσίας, τα οποία δεν έχουν εισπραχθεί από τον δικαιούχο, δεν συνυπολογίζονται στο συνολικό εισόδημά του, εφόσον έως την προθεσμία υποβολής της ετήσιας δήλωσης φορολογίας εισοδήματος, έχει εκδοθεί εις βάρος του μισθωτή διαταγή πληρωμής ή διαταγή απόδοσης χρήσης μίσθιου ή δικαστική απόφαση αποβολής ή επιδίκασης μισθωμάτων ή έχει ασκηθεί εναντίον του μισθωτή αγωγή αποβολής ή επιδίκασης μισθωμάτων. Τα εν λόγω εισοδήματα

φορολογούνται στο έτος και κατά το ποσό που αποδεδειγμένα εισπράχθηκαν, κατά παρέκκλιση των διατάξεων του άρθρου 8. Τα μη εισπραχθέντα εισοδήματα δηλώνονται σε ειδικό κωδικό ανείσπρακτων εισοδημάτων από εκμίσθωση ακίνητης περιουσίας της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος.».

Άρθρο 18

Έκπτωση δαπανών για τον προσδιορισμό του κέρδους από επιχειρηματική δραστηριότητα των νομικών προσώπων της περ. γ' του άρθρου 45 - Αντικατάσταση παρ. 8 άρθρου 47 του ν. 4172/2013

Η παρ. 8 του άρθρου 47 του ν. 4172/2013 (Α' 167) αντικαθίσταται ως εξής:

«8. Για τον προσδιορισμό του κέρδους από επιχειρηματική δραστηριότητα των νομικών προσώπων της περ. γ' του άρθρου 45, εκπίπτουν ως δαπάνη οι κάθε είδους δαπάνες που αφορούν τα ακίνητά τους σε ποσοστό εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%), οι δωρεές σε χρήμα ή σε είδος προς το Ελληνικό Δημόσιο και τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης, καθώς και οι λοιπές δαπάνες εκπλήρωσης των κοινωφελών σκοπών τους κατά την έννοια της παρ. 3 του άρθρου 1 του ν. 4182/2013 (Α' 185). Το πρώτο εδάφιο εφαρμόζεται και για τα νομικά πρόσωπα της περ. γ' του άρθρου 45 που λειτουργούν ως Οργανώσεις της Κοινωνίας των Πολιτών (ΟΚοιΠ), υπό την προϋπόθεση ότι είναι εγγεγραμμένες στο Ειδικό Μητρώο ΟΚοιΠ. Ειδικά για το Άγιο Όρος και τις Ιερές Μονές αυτού, το ποσοστό έκπτωσης των δαπανών του πρώτου εδαφίου που αφορούν την ακίνητη περιουσία ανέρχεται σε εκατό τοις εκατό (100%).».

Άρθρο 19

Απαλλαγή από τον ΕΝΦΙΑ – Τροποποίηση του άρθρου 3 του ν. 4223/2013

Μετά την περ. θ' της παρ. 1 του άρθρου 3 του ν. 4223/2013 (Α' 287) προστίθεται περ. ι' και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Απαλλάσσονται από τον ΕΝ.Φ.Ι.Α. τα δικαιώματα στα ακίνητα που ανήκουν:

α) Στο Δημόσιο, στο Ταμείο Αξιοποίησης της Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου (Τ.Α.Ι.Π.Ε.Δ.), στον Ελληνικό Οργανισμό Τουρισμού (Ε.Ο.Τ.), στην Εταιρεία Ακινήτων Δημοσίου (ΕΤ.Α.Δ.) Α.Ε., στην Επιτροπή Ολυμπίων και Κληροδοτημάτων (Ε.Ο. και Κ.) και στις δημόσιες ανώνυμες εταιρείες που έχουν υπαχθεί σε καθεστώς ειδικής εκκαθάρισης του άρθρου 14α του ν. 3429/2005, πριν από τη δημοσίευση του παρόντος και στις οποίες το ελληνικό Δημόσιο ασκεί άμεσα αποφασιστική επιρροή, ως κύριος μετοχών που εκπροσωπούν την απόλυτη πλειοψηφία του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου.

β) Σε νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.), νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου (Ν.Π.Ι.Δ.), που εντάσσονται στους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης, καθώς και σε Ο.Τ.Α. και ιδιοχρησιμοποιούνται ή παραχωρούνται δωρεάν στο Δημόσιο ή χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για τις ανάγκες της δημόσιας υγείας. Οι ανώνυμες εταιρείες της Γενικής Κυβέρνησης, με την επιφύλαξη της προηγούμενης περίπτωσης, δεν απαλλάσσονται από τον ΕΝ.Φ.Ι.Α.

γ) Σε ξένα κράτη, εφόσον το ακίνητο χρησιμοποιείται για την εγκατάσταση πρεσβείας ή προξενείου του ξένου κράτους ή για την εγκατάσταση πρεσβευτή, πρόξενου και λοιπών διπλωματικών αντιπροσώπων και πρακτόρων του ξένου κράτους, με τον όρο της αμοιβαιότητας.

δ) Σε Ν.Π.Δ.Δ. που δεν εντάσσονται στους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης και ιδιοχρησιμοποιούνται αποκλειστικά για την εκπλήρωση μορφωτικού, εκπαιδευτικού, πολιτιστικού, αθλητικού, θρησκευτικού, φιλανθρωπικού και κοινωφελούς σκοπού ή παραχωρούνται δωρεάν στο Δημόσιο.

ε) Σε Ν.Π.Ι.Δ. που δεν εντάσσονται στους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης, μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα και ιδιοχρησιμοποιούνται αποκλειστικά για την εκπλήρωση μορφωτικού, εκπαιδευτικού, πολιτιστικού,

αθλητικού, θρησκευτικού, φιλανθρωπικού και κοινωφελούς σκοπού ή παραχωρούνται δωρεάν στο Δημόσιο.

στ) στα) Σε νομικά πρόσωπα και νομικές οντότητες των γνωστών θρησκειών και δογμάτων κατά την παρ. 2 του άρθρου 13 του Συντάγματος και ιδιοχρησιμοποιούνται για την εκπλήρωση του λατρευτικού, θρησκευτικού και κοινωφελούς έργου τους. στβ) Στις υποκείμενες στο ειδικό συνταγματικό καθεστώς Ιερές Μονές του Αγίου Όρους, κείμενα εντός ή εκτός αυτού, καθώς και στην Ιερά Μονή του Θεοβαδίστου Όρους Σινά.

ζ) Στα νομικά πρόσωπα που υπάγονται στο ειδικό καθεστώς διοίκησης και διαχείρισης του ν. 3647/2008 (Α' 37) και ιδιοχρησιμοποιούνται.

η) Σε εταιρείες ειδικού σκοπού, σύμφωνα με τη περίπτωση ζ' της παρ. 1 του άρθρου 5 του ν. 3986/2011 (Α' 152) εφόσον το σύνολο των ονομαστικών μετοχών τους ανήκουν στο Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου (Τ.Α.Ι.ΠΕ.Δ.), με την επιφύλαξη της παρ. 7 του άρθρου 2.

θ) Σε φυσικά πρόσωπα, φορολογικούς κατοίκους Ελλάδας, των οποίων η κύρια κατοικία, όπως προκύπτει από τη δήλωση φορολογίας εισοδήματος του προηγούμενου φορολογικού έτους ευρίσκεται σε μικρά ακριτικά νησιά με πληθυσμό κάτω των χιλίων διακοσίων (1.200) κατοίκων, βάσει των ως άνω δηλώσεων, των Περιφερειακών Ενοτήτων Ικαρίας, Λήμνου, Σάμου, Χίου, Καλύμνου, Καρπάθου, Ρόδου και Κω, καθώς και στον Δήμο Γαύδου της Περιφερειακής Ενότητας Χανίων και στον Δήμο Κεντρικής Κέρκυρας και Διαποντίων Νήσων της Περιφερειακής Ενότητας Κέρκυρας. Η απαλλαγή αφορά αποκλειστικά στα δικαιώματα επί των ακινήτων του προηγούμενου εδαφίου που βρίσκονται στα νησιά αυτά.

ι) Σε κοινωφελή ιδρύματα και τις εγγεγραμμένες Οργανώσεις της Κοινωνίας των Πολιτών για τα ακίνητα που ιδιοχρησιμοποιούνται αποκλειστικά για την εκπλήρωση των σκοπών τους.».

Άρθρο 20

Χρηματικές δωρεές προς μη κερδοσκοπικά νομικά πρόσωπα - Αντικατάσταση παρ. 3 άρθρου 89 του Κώδικα Διατάξεων Φορολογίας Κληρονομιών Δωρεών

Η παρ. 3 του άρθρου 89 του Κώδικα Διατάξεων Φορολογίας Κληρονομιών Δωρεών, ο οποίος κυρώθηκε με το πρώτο άρθρο του ν. 2961/2001 (Α' 266), αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Για τις χρηματικές δωρεές προς τα πρόσωπα που ορίζονται στην παράγραφο 3 του άρθρου 25 μπορεί να υποβληθεί από αυτά δήλωση για το συνολικό ποσό των δωρεών και χωρίς την αναγραφή των στοιχείων των δωρητών, εφόσον αποδεικνύεται η σύσταση της δωρεάς, αλλά δεν είναι γνωστά στον δωρεοδόχο τα πλήρη στοιχεία του δωρητή ή αυτός είναι αλλοδαπός και δεν διαθέτει Αριθμό Φορολογικού Μητρώου στην Ελλάδα και τα ποσά των δωρεών δεν υπερβαίνουν τα χίλια (1.000) ευρώ ανά δωρητή κατ' έτος.».

Άρθρο 21

Απαλλαγές από τον ΦΠΑ στο εσωτερικό της χώρας - Αντικατάσταση περ. ιη' παρ. 1 άρθρου 22 του Κώδικα Φόρου Προστιθέμενης Αξίας

Η περ. ιη' της παρ. 1 του άρθρου 22 του ν. 2859/2000 (Α' 248) αντικαθίσταται ως εξής:

«ιη) η παροχή υπηρεσιών και η παράδοση αγαθών από τα πρόσωπα που αναφέρονται στις περιπτώσεις δ', θ', ιβ', ιδ', ιε' και ιστ' της παραγράφου αυτής, με την ευκαιρία εκδηλώσεων που οργανώνονται από αυτά για την οικονομική τους ενίσχυση, και οι οποίες οργανώνονται προς αποκλειστικό όφελός τους, με τον όρο ότι η απαλλαγή των εκδηλώσεων δεν υπερβαίνει τις τέσσερις (4) κατ' έτος και το όριο των σχετικών συναλλαγών ανά έτος δεν υπερβαίνει τις είκοσι χιλιάδες (20.000) ευρώ κατόπιν σχετικής Υπεύθυνης

Δήλωσης προς την αρμόδια Φορολογική Αρχή τουλάχιστον πέντε (5) εργάσιμες ημέρες πριν από την εκδήλωση και εφόσον η απαλλαγή αυτή δεν προκαλεί κίνδυνο στρέβλωσης των όρων του ανταγωνισμού.».

Άρθρο 22

Απαλλαγή των εγγεγραμμένων ΟΚοιΠ από τον ειδικό φόρο ακινήτων - Αντικατάσταση περ. ε' παρ. 3 άρθρου 15 του ν. 3091/2002

Το πρώτο εδάφιο της περ. ε' της παρ. 3 του άρθρου 15 του ν. 3091/2002 (Α' 330) τροποποιείται, προκειμένου να περιληφθούν οι εγγεγραμμένες στο ειδικό Μητρώο ΟΚοιΠ, και διαμορφώνεται ως εξής: «ε) Τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τα κάθε είδους ημεδαπά ταμεία ή ημεδαποί οργανισμοί κοινωνικής ασφάλισης, οι ημεδαπές συνδικαλιστικές οργανώσεις, η Αρχαιολογική Εταιρεία, τα ημεδαπά μουσεία, το Ευρωπαϊκό Πολιτιστικό Κέντρο Δελφών, οι Ξένες Αρχαιολογικές Σχολές, οι ημεδαποί συνεταιρισμοί που έχουν συσταθεί νόμιμα και οι ενώσεις τους, οι ημεδαπές δημοτικές και κοινοτικές επιχειρήσεις, τα νομικά πρόσωπα που υπάγονται στις διατάξεις του ν. 3647/2008 (Α' 37), καθώς και τα ημεδαπά κληροδοτήματα με κοινωφελή σκοπό, τα ημεδαπά κοινωφελή ιδρύματα, τα ημεδαπά σωματεία, καθώς και οι εγγεγραμμένες στο ειδικό Μητρώο Οργανώσεις της Κοινωνίας των Πολιτών.».

Άρθρο 23

Απαλλαγή από τα τέλη κυκλοφορίας οχημάτων ειδικής χρήσης κοινωφελών ιδρυμάτων και ΟΚοιΠ

Τα κοινωφελή ιδρύματα και οι εγγεγραμμένες στο Ειδικό Μητρώο του άρθρου 7 Οργανώσεις Κοινωνίας Πολιτών (ΟΚοιΠ) απαλλάσσονται από τα τέλη κυκλοφορίας οχημάτων ειδικής χρήσης ανεξαρτήτως βάρους και κυβικών, ιδίως πυροσβεστικών οχημάτων, ειδικών οχημάτων μεταφοράς ατόμων με αναπηρία, σχολικών οχημάτων, διασωστικών οχημάτων για περιπτώσεις πυρκαγιών, ατυχημάτων και περιβαλλοντικών καταστροφών και οχημάτων που είναι αναγκαία για τη διενέργεια πολιτιστικών εκδηλώσεων. Ο παραπάνω κατάλογος μπορεί να εξειδικεύεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εσωτερικών μετά από εισήγηση της Διεύθυνσης ΟΚοιΠ και Κοινωφελών Φορέων. Τα ανωτέρω οχήματα πρέπει να βρίσκονται στην κυριότητα των ΟΚοιΠ κατόπιν αγοράς, δωρεάς ή χορηγίας ή να χρησιμοποιούνται κατόπιν σύμβασης μίσθωσης (leasing). Προορίζονται για την εκπλήρωση των σκοπών τους και χρησιμοποιούνται από τα μέλη της ΟΚοιΠ ή από τα συμβαλλόμενα φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή από τους παρέχοντες εθελοντική απασχόληση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ'

ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 24

Εξουσιοδοτικές διατάξεις

1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Ψηφιακής Διακυβέρνησης καθορίζονται οι ειδικότεροι όροι, οι προϋποθέσεις και οι τεχνικές λεπτομέρειες της λειτουργίας των Βάσεων Δεδομένων ΟΚοιΠ που τηρεί η Διεύθυνση ΟΚοιΠ και Κοινωφελών Φορέων και της διασύνδεσής τους, των επιμέρους κατηγοριών των Κοινωφελών Φορέων, καθώς και των διαδικτυακών τόπων.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εσωτερικών ορίζεται και δύναται να αναπροσαρμόζεται το ποσό του παραβόλου της περ. στ της παρ. 1 του άρθρου 6, της περ. ι της παρ. 1 του άρθρου 8 και της παρ. 5 του άρθρου 8.

3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων δημιουργείται στο πληροφοριακό σύστημα καταγραφής εργαζομένων ΕΡΓΑΝΗ του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων ειδική εφαρμογή για την εγγραφή εθελοντών σύμφωνα με το άρθρο 13 και ορίζονται οι ειδικότεροι όροι αναγγελίας των εθελοντών στο πληροφοριακό σύστημα ΕΡΓΑΝΗ από τον Φορέα Παροχής Εθελοντικής Απασχόλησης.

Άρθρο 25

Μεταβατική διάταξη

Μετά τη λειτουργία των Βάσεων Δεδομένων ΟΚοιΠ και του Ειδικού Μητρώου ΟΚοιΠ στο Υπουργείο Εσωτερικών, τα ειδικά μητρώα μη κυβερνητικών οργανώσεων που τηρούν φορείς της Κεντρικής Κυβέρνησης κατά την έννοια του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143), μπορεί να καταργούνται με κοινές αποφάσεις του υπουργού Εσωτερικών και του καθ' ύλη αρμόδιου Υπουργού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η'

ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

Άρθρο 26

Έναρξη ισχύος

1. Η ισχύς του παρόντος αρχίζει τέσσερις (4) μήνες από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, με εξαίρεση τα άρθρα 10, 24 και 25, τα οποία εφαρμόζονται για τα φορολογικά έτη που αρχίζουν από 1η.1.2023 και εφεξής.

2. Τα άρθρα 5, 6, 7, 8 και 9 για τη λειτουργία των Βάσεων Δεδομένων, της Δημόσιας Βάσης Δεδομένων ΟΚοιΠ και του Ειδικού Μητρώου ΟΚοιΠ, τίθενται σε ισχύ ένα (1) έτος μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος.

Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΠΙΚΡΑΜΜΕΝΟΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ
ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣΝΙΚΟΛΑΟΣ – ΓΕΩΡΓΙΟΣ
ΔΕΝΔΙΑΣΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ
ΠΟΛΙΤΗ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ

ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ
ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ
ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ

ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

ΥΓΕΙΑΣ

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΙΚΙΛΙΑΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΣΤΥΛΙΑΝΗ ΜΕΝΔΩΝΗ	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ	ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ
ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΣΥΛΟΥ	ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ	ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΜΗΤΑΡΑΚΗΣ	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ	ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΛΑΚΙΩΤΑΚΗΣ
ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ	ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ
ΣΠΥΡΙΔΩΝ – ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΛΙΒΑΝΟΣ	ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΡΑΠΕΤΡΙΤΗΣ	ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΠΙΕΡΡΑΚΑΚΗΣ
Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ	Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ	Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ	ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ	ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΠΕΤΣΑΣ
Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ		Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΧΑΡΔΑΛΙΑΣ		ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΑΥΓΕΝΑΚΗΣ